

Kommunstyrelsen

Förändrat ansvar för skolverksamhet, inklusive revidering av reglemente för kommunstyrelsen och barn- och utbildningsnämnden

Förslag till beslut

Förslag till kommunfullmäktige

1. Kommunstyrelsens ansvar för skolverksamhet överförs till Barn- och utbildningsnämnden från och med 1 januari 2018.
2. Reglementet för kommunstyrelsen och barn- och utbildningsnämnden antas.
3. Barn- och utbildningsnämnden tillförs 800 000 kronor från kommunstyrelsen.

Under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar enligt ovan, beslutar kommunstyrelsen för egen del

4. Utbildningsutskottet upphör från och med den 1 januari 2018.

Ärendebeskrivning

Den 1 januari 2013 inrättades en lokal utbildningsinspektion på kommunstyrelsen för att kommunen bättre skulle leva upp till det strategiska målet om höjd utbildningsnivå för alla barn, elever och studerande i Eskilstuna kommun, samt utveckla roller och spelregler inom organisationen för att skapa likvärdiga villkor på en konkurrensutsatt arena där elever och föräldrar väljer förskola och skola. (KSKF/2012:128)

Syftet var att

- tydliggöra kommunstyrelsens ansvar för skolan och skolutvecklingen i Eskilstuna kommun
- renodla framför allt barn- och utbildningsnämndens/förvaltningens roll och uppgifter
- ge de fristående förskole- och skolenheterna en tydlig samverkanskanal.

Det samordnade ansvaret fördes med anledning av detta över från barn- och utbildningsnämnden till kommunstyrelsen. Förändringen finansierades

genom justering av nämndernas ramar. Uppdraget för den lokala utbildningsinspektionen skulle omfatta bland annat regelbunden tillsyn, samarbete, yttranden över ansökningar om att få starta fristående verksamhet, granskade och stödjande roll, redovisa kvalitetsläget och bistå med sakkunskap. Den 26 maj 2015 inrättades även ett utbildningsutskott med uppdraget att följa utvecklingen inom utbildningsområdet genom den lokala utbildningsinspektionen.

Den 1 januari 2015 fördes även ansvaret för hantering och beslut av tilläggsbelopp över till kommunstyrelsen för att få ett mer likvärdigt system för tilldelning för kommunala såväl som fristående skolor. Tilläggsbelopp avser ersättning för extraordinära stödåtgärder för barn och unga i behov av särskilt stöd.

Under våren 2017 gjordes en utredning av hanteringen och modellen för tilläggsbelopp. Det kommer att resultera i att kommunfullmäktige den 23 november kommer att besluta att föra över hanteringen till barn- och utbildningsnämnden från och med den 1 januari 2018 för såväl fristående som kommunala verksamheter. Därtill beslutas om nya kriterier. (KSKF/2017:144)

Flytt av nämndansvar för tilläggsbelopp har genererat en diskussion om kommunstyrelsens hela ansvar för utbildning. Utbildningsinspektionens uppdrag består av flera delar och frågan är om utbildningsinspektionen som helhet ska föras över till barn – och utbildningsnämnden eller enbart hanteringen av tilläggsbelopp.

Konsult och uppdrag har utrett frågan. Utredningens samlade bedömning är att det finns behov av att förändra nuvarande ansvarsfördelning och föra över kommunstyrelsen ansvar för utbildningsfrågor till barn- och utbildningsnämnden.

En utbildningsinspektion under kommunstyrelsen är neutral och underlättar den granskande och stödjande rollen gentemot utförare. Dessutom finns det en tydlig ingång för fristående förskolor och skolor. Samtidigt finns det en otydlighet och ett organisatoriskt avstånd som försvårar uppdraget. Det finns även ett behov av att tydliggöra barn- och utbildningsnämndens uppdrag gentemot alla utövare av utbildning och alla barn och elever i Eskilstuna.

Kommunledningskontorets synpunkter

Kommunledningskontorets ställer sig bakom förslaget om att föra över hela ansvaret och ser stora möjligheter att utveckla barn- och utbildningsnämndens fokus på skolutveckling och samtliga skolor i Eskilstuna.

Det tidigare ställningstagandet att barn- och utbildningsnämnden behövde lägga fokus på den egna verksamheten för att kunna konkurrera på likvärdiga villkor bygger på den situation som var 2013.

Sedan inrättandet 2013 har en ny resursfördelningsmodell införts och etablerade fristående förskolor och skolor ses idag som etablerade utförare av utbildning.

Det finns ett behov av att öppna dörren och skapa goda relationer till fristående såväl som för kommunala utförare. Utbildningsinspektionens organisatoriska tillhörighet på barn- och utbildningsnämnden skulle skapa goda förutsättningar för detta. I nuläget finns det ett organisatoriskt avstånd som mångt och mycket försvårar utbildningsinspektionens uppdrag.

Barn- och utbildningsnämndens fokus bör framöver vara alla barn och elever i Eskilstuna.

KOMMUNLEDNINGSKONTORET

Pär Eriksson
Kommundirektör

Marita Skog
Utvecklingsdirektör

Beslutet skickas till:

Barn- och utbildningsnämnden
Kommunstyrelsen, kommunledningskontoret, ekonomi och planering

STYRDOKUMENT

Förslag till reviderat

Reglemente för kommunstyrelsen

Beslutad när	2017-xx-xx, § xxx
Beslutad av	Kommunfullmäktige
Diarienummer	KSKF/2017:XXX
Ersätter	Det senast reviderade reglementet, beslutat av kommunfullmäktige den 23 november 2017, § xxx
Gäller för	Kommunstyrelsen
Gäller fr o m	2018-01-01
Gäller t o m	Tillsvidare
Dokumentansvarig	Administrativa direktören, kommunledningskontoret
Uppföljning	Årligen.

Inledning

Utöver det gemensamma reglementet för Eskilstuna kommuns nämnder gäller detta reglemente för kommunstyrelsen.

Om kommunfullmäktige fattar beslut som avviker från vad som anges i detta reglemente ska kommunfullmäktiges beslut gälla istället för reglementet i den delen.

Kommunstyrelsens uppgifter

§ 1 Allmänt om kommunstyrelsens uppgifter

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den har ett helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning.

Kommunstyrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnders verksamhet (ledningsfunktion). Kommunstyrelsen ska också ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i kommunala företag, stiftelser och kommunalförbund.

Kommunstyrelsen ska leda kommunens verksamhet genom att utöva en samordnad styrning och leda arbetet med att ta fram styrdokument för kommunen (styrfunktion).

Kommunstyrelsen ska följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning och fortlöpande i samråd med nämnderna följa upp de fastställda målen och åiterrapportera till kommunfullmäktige (uppföljningsfunktion).

Kommunstyrelsen ansvarar för i detta reglemente angivna uppgifter jämte sådana uppgifter som inte lagts på annan nämnd (särskilda uppgifter). Härutöver ansvarar kommunstyrelsen för de uppgifter som framgår av kommunallagen (1991:900) och annan lagstiftning.

Ledningsfunktionen och styrfunktionen

§ 2 Allmänt om ledningsfunktionen och styrfunktionen

Kommunstyrelsen ansvarar för beslut om samordning mellan nämnderna och gränsdragning mellan nämndernas kompetens. Kommunstyrelsen ansvarar för att en effektiv och ändamålsenlig organisation upprätthålls.

§ 3 Kommunstyrelsens övergripande uppgifter

Kommunstyrelsen ska

1. leda arbetet med och samordna utformningen av övergripande och strategiska mål, riktlinjer och ramar för styrningen av hela den kommunala verksamheten samt göra framställningar i målfrågor som inte är förbehållna annan nämnd.
2. utöva uppsikt över övriga nämnders och gemensamma nämnders beslut.
3. ha ett övergripande ansvar för interna säkerhetsfrågor i kommunen.
4. ha hand kommunövergripande administrativa system, så som personaladministrativa system, ekonomisystem, dokument- och ärendesystem och e-postsystem.
5. hos kommunfullmäktige, övriga nämnder och andra myndigheter göra de framställningar som behövs.
6. kontinuerligt följa verksamheten i övriga nämnder.
7. ansvara för utformning och utveckling av kommunens system för intern kontroll i enlighet med vad kommunfullmäktige särskilt beslutar.
8. upprätta förslag till program med mål och riktlinjer för sådana kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare.
9. bereda eller yttra sig i ärenden som ska handläggas av fullmäktige i enlighet med kommunallagen.
10. verkställa kommunfullmäktiges beslut, om kommunfullmäktige inte beslutat annat.

Om kommunfullmäktige inte har beslutat något annat, avgör kommunstyrelsen hur de ärenden som kommunfullmäktige ska handlägga ska beredas.

§ 4 Företag och stiftelser

Kommunstyrelsen ska

1. ha fortlöpande uppsikt över verksamheten i de företag och stiftelser som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intresse i, främst vad gäller ändamål, ekonomi och efterlevnad av uppställda direktiv, men också i avseende på övriga förhållanden av betydelse för kommunen.
2. ansvara för att beslut om ägardirektiv till företagen fattas och kontinuerligt hålls uppdaterade.
3. löpande vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de krav som anges i 3 kap. 17–18 b §§ kommunallagen är uppfyllda beträffande de företag och stiftelser kommunen äger eller har intresse i.
4. årligen i beslut pröva om den verksamhet som bedrivits i de aktiebolag som kommunen helt eller delvis äger under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Beslutet ska delges kommunfullmäktige snarast. Finner kommunstyrelsen att brister

förelegat, ska den samtidigt lämna förslag till kommunfullmäktige om nödvändiga åtgärder.

§ 5 Kommunalförbund

Kommunstyrelsen ska ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i sådana kommunalförbund som kommunen är medlem i.

§ 6 Ekonomi och medelsförvaltning

Kommunstyrelsen ska

1. ha hand om kommunens medelsförvaltning och följa av kommunfullmäktige meddelade föreskrifter för denna. Medelsförvaltningen omfattar placering och upplåning av medel. I uppgiften ingår också att bevaka att kommunens inkomster inflyter och att betalningar görs i tid samt att vidta de åtgärder som behövs för indrivning av förfallna fordringar.
2. ha hand om övrig ekonomisk förvaltning. I denna uppgift ingår bland annat att
  - underhålla och förvalta kommunens fasta och lösa egendom,
  - handlägga kommunens ägarskap av fastigheter och svara för kommungemensam beredning av fastighetsfrågor, samt stödja kommunens nämnder som hyresgäster och svara för strategisk lokalplanering för kommunens verksamhet,
  - vara upphandlande enhet för all upphandling genom förvaltningsövergripande avtal samt, efter begäran av annan nämnd, bereda ärenden om upphandling för denna nämnds räkning,
  - se till att kommunens behov av försäkringsskydd är tillgodosett, samt att
  - handha egen donationsförvaltning samt efter samtycke från annan nämnd placera sådana medel som ingår i donation som förvaltas av den nämnden.
3. upprätta förslag till budget i enlighet med kommunallagen.
4. se till att bokföring och redovisning sker i enlighet med lagen (1997:614) om kommunal redovisning.
5. upprätta årsredovisning och delårsrapport i enlighet med lagen (1997:614) om kommunal redovisning.
6. i enlighet med kommunfullmäktiges särskilda föreskrifter förvalta medel som avsatts till pensionsförpliktelser.

§ 7 Personalpolitiken

Kommunstyrelsen ska ha hand om frågor som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare och har därvid bland annat att:

1. med bindande verkan för kommunen genom kollektivavtal reglera frågor rörande förhållandet mellan kommunen som

- arbetsgivare och dess arbetstagare, med undantag för de lokala kollektivavtal inom nämnds verksamhetsområde som anges i det gemensamma reglementet för Eskilstuna kommuns nämnder.
2. förhandla å kommunens vägnar enligt lagstiftning om förhandlingsrätt utom vad gäller 11–14 och 38 §§ lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet inom andra nämnders verksamhetsområden.
  3. avgöra frågor om tolkning och tillämpning av lag, avtal och andra bestämmelser rörande förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare,
  4. besluta om stridsåtgärd.
  5. lämna uppdrag enligt 6 kapitlet 3 § lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter,
  6. vara kommunens centrala organ för den personaladministrativa verksamheten (personalorgan),
  7. följa förvaltnings- och arbetsorganisationen, verka och svara för utveckling och samordning av personaladministration.
  8. vara kommunens löne- och pensionsmyndighet och därmed även ha rätt att tolka och tillämpa de bestämmelser om pension och omställningsstöd/avgångsersättning som finns för förtroendevalda,
  9. besluta om förflyttning mellan anställningsmyndigheter.
  10. ha hand om kommunens företagshälsovård.

Uppföljningsfunktionen

§ 8 Kommunstyrelsens uppföljning

Kommunstyrelsen ska

1. övervaka att av fullmäktiges fastställda mål, riktlinjer, planer och program för verksamheten samt ekonomi följs upp i nämnderna.
2. övervaka att kommunens löpande förvaltning i övrigt sköts lagligt och ekonomiskt.
3. följa hur den interna kontrollen sköts i nämnderna.
4. två gånger per år rapportera till kommunfullmäktige hur samtliga kommunens verksamheter utvecklas mot bakgrund av fastlagda mål och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret.
5. inom ramen för sin uppsiktsplikt övervaka att verksamheter som bedrivs av privata utförare kontrolleras och följs upp i enlighet med lag, avtal och av fullmäktige fastställda program och direktiv.
6. varje år lämna kommunfullmäktige en redovisning över de motioner och medborgarförslag som kommit in till fullmäktige till och med året innan och som inte slutligt handlagts av fullmäktige.

Särskilda uppgifter

§ 9 Särskilda uppgifter för kommunstyrelsen

Processbehörighet

Kommunstyrelsen får själv eller genom ombud föra kommunens talan i alla mål och ärenden, om inte någon annan ska göra det på grund av lag eller annan författning eller beslut av kommunfullmäktige. Detta gäller också mål där någon har begärt laglighetsprövning av kommunfullmäktiges beslut, om inte kommunfullmäktige beslutar att själv föra talan i målet.

Anslagstavla, författningssamling och webbplats

Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens anslagstavla.

Kommunstyrelsen ansvarar för att uppdatera den kommunala författningssamlingen och se till att denna hålls tillgänglig i lagstadgad form.

Kommunstyrelsen samordnar innehållet i och ansvarar för kommunens externa och interna webbplats.

Krisledning och höjd beredskap

Kommunstyrelsen är krisledningsnämnd och fullgör därmed kommunens uppgifter enligt lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap samt lagen (1992:1403) om totalförsvar och höjd beredskap.

I egenskap av krisledningsnämnd har kommunstyrelsen rätt att överta beslutanderätt från kommunens övriga nämnder i den utsträckning som kommunstyrelsen finner nödvändig i den uppkomna krisen.

För krisledningsnämndens verksamhet finns särskilda bestämmelser i 2 kapitlet 3-6 §§ lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

Ordförande för Eskilstuna Energi och Miljö AB har närvarorätt då kommunstyrelsen sammanträder i egenskap av krisledningsnämnd.

Kommunstyrelsen utser ledamot till hemvärnsråd enligt hemvärnsförordningen (1997:146).

Översiktlig planering

Kommunstyrelsen fullgör kommunens uppgifter inom plan- och byggnadsväsendet såvitt avser de uppgifter som gäller för den översiktliga planeringen.

Mark och exploatering

Bevaka kommunens intressen i ärenden angående fastighetsbildning, fastighetsbestämning, planläggning och byggande, gemensamhetsanläggningar och enskilda vägar samt i andra ärenden som är jämförbara med dessa.

Miljö

Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens renhållningsskyldighet enligt 15 kapitlet miljöbalken.

Kommunstyrelsen utövar sådan tillsyn som överlåts till kommunen enligt miljötillsynsförordningen avseende tillsyn över räddningstjänstens verksamhet och anläggningar.

Kommunstyrelsen ska även i övrigt fatta beslut i sådana ärenden enligt miljöbalken, som annars skulle ha fattats av miljö- och räddningstjänstnämnden, där miljö- och räddningstjänstnämnden har ett intresse på ett sådant sätt att jäv annars kan föreligga.

Naturvård

Kommunstyrelsen ansvarar för naturvårdsfrågor enligt miljöbalken och plan- och bygglagen samt annan lag och författning med följande två undantag:

1. Beslut om dispens och tillstånd enligt 7 kapitlet miljöbalken för kommunalt skyddade områden.
2. Prövning av dispens beträffande strandskydd samt tillhörande tillsyn.

Kommunstyrelsen ska besluta om kommunens inrättande, ändring och upphävande skydd av område enligt 7 kapitlet miljöbalken.

Kommunstyrelsen ska också fördela kommunens medel för naturvårdsförvaltning/naturskydd.

~~Kommunstyrelsens skolansvar~~

~~Kommunstyrelsen beslutar om godkännande av enskild som huvudman för förskola och fritidshem som inte ska handläggas av Statens skolinspektion, samt om rätt till bidrag för enskild som bedriver pedagogisk omsorg enligt skollagen.~~

~~Kommunstyrelsen har tillsyn över förskola och fritidshem, vars huvudman kommunen har godkänt, och över pedagogisk omsorg, vars huvudman kommunen har förklarat bidragsberättigad.~~

Övriga uppgifter

Kommunstyrelsen ansvarar därutöver bland annat för:

1. Sysselsättnings- och näringslivsfrågor, inklusive åtgärder för att främja sysselsättningen och näringslivet i kommunen, med undantag för de uppgifter som enligt kommunfullmäktiges beslut fullgörs av arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden.
2. Strategisk trafikplanering ur ett ortsutvecklingsperspektiv
3. Kommunens flygplatsverksamhet
4. Kommunens industrispår.
5. Kommunens säkerhetsskydd
6. Eskilstuna Direkt
7. Konsumentvägledning
8. Kommunens omlastningscentral
9. Anskaffning av kommunens fordon, med undantag för fordon för park- och markanläggningsverksamhet samt förvaltning av kommunens samtliga fordon
10. Kommunens tolkförmedling
11. Kommunens rekryteringsenhet
12. Kommungemensam serviceverksamhet i form av IT-service, posthantering, televäxel med mera.
13. Verkställighet av ingående av borgen för de kommunala företagen inom ramen för av kommunfullmäktige fastställd årlig limit.
14. Samordningen av förvaltningarnas arbete i förhållande till Torshälla stads nämnd och det administrativa stödet till Torshälla stads nämnd.

Delegation från kommunfullmäktige

§ 10 Delegation till kommunstyrelsen från kommunfullmäktige

Kommunstyrelsen beslutar i följande grupper av ärenden:

1. Upptagande av lån inom den beloppsram och de riktlinjer som kommunfullmäktige fastställt med särskilt beaktande av de närmare föreskrifter om säkerheten som kommunfullmäktige har angivit.
2. Upplåning respektive utlåning till samt ingående av borgen för de kommunala företagen inom ramen för av kommunfullmäktige beslutad årlig limit.
3. Utarrendering, uthyrning eller på annat sätt upplåta kommunen tillhörig fast egendom som inte faller under någon annan nämnds förvaltning.
4. Köp, försäljning, byte, fastighetsreglering, expropriation eller inlösen med stöd av plan- och bygglagen av fastighet eller fastighetsdel samt upplåtelse av tomträtt i den mån

kommunfullmäktige inte beslutar annat och inom fastställd kostnadsram och andra riktlinjer beträffande belopp och villkor i övrigt.

5. Ärenden angående ersättningskyldigheter för gatukostnader.
6. Mål och ärenden där kommunstyrelsen för kommunens talan, med för kommunen bindande verkan, träffa överenskommelse om betalning av fordran, anta ackord, ingå förlikning och sluta annat avtal.
7. Tillstånd att använda kommunens vapen eller logotyp.
8. Yttranden enligt kameraövervakningslagen (2013:460).
9. Yttranden till Statens skolinspektion avseende ansökan om godkännande av enskild som huvudman för fristående skolverksamhet eller om utökning av befintlig verksamhet enligt skollagen.
- ~~10. Fatta individuellt utformade och riktade beslut gällande utbetalning av grundbelopp avseende fristående skolor.~~
11. Utse och godkänna förrättningsmän vid borgerliga begravningar.
12. Yttranden som ankommer på kommunfullmäktige när dessa inte är av principiell betydelse eller när tiden inte medger att yttrandet behandlas av kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen ska om möjligt samråda med berörd nämnd vid handläggning av yttrandet.

Ändringshistorik

Datum	§	Dnr	Beslut	Ikraftträdande
2016-12-15	300	KSKF/2016:585	Ändrad lagstiftning samt ändrad organisation för kommunens flyktingmottagande innebär att punkten 8 i § 10 upphävs.	2016-12-15
2017-04-27	112	KSKF/2017:251	Ordförande för Eskilstuna Energi och Miljö AB medges närvarorätt då kommunstyrelsen sammanträder i egenskap av krisledningsnämnd (§ 9). Kommunstyrelsen ska kunna förvalta fordon för park- och markanläggningsverksamheter (§ 9 "Övriga uppgifter, punkt 9). Kommunstyrelsen får ansvaret att samordna förvaltningarnas arbete i förhållande till Torshälla stads nämnd samt tillse att administrativt stöd ges till nämnden (§ 9, "Övriga uppgifter", punkt 14).	2017-05-01
2017-09-	210	KSKF/2017:450	Beslutanderätten att fatta individuellt	2017-09-25

21			utformade och riktade beslut gällande utbetalning av bidragsbelopp avseende fristående skolor, delegeras till kommunstyrelsen (§ 10). Numreringen av punkterna i § 10 revideras.	
2017-11-28	xxx	KSKF/2017:554	Ansvaret för förvaltning av Sundbyholms naturreservat överförs till Stadsbyggnadsnämnden och stryks därmed under § 9, avsnittet ”Naturvård”.	2018-01-01
2017-11-28	xxx	KSKF/2016:527	Ansvaret för beslut om tilläggsbelopp överförs från kommunstyrelsen till barn- och utbildningsnämnden, vilket innebär ändringar i § 9 under rubriken <i>Kommunstyrelsens skolansvar</i> , samt § 10 punkt 10.	2018-01-01
2017-12-14	xxx	KSKF/2017:xxx	Resterande delar av kommunstyrelsens skolansvar förs över till barn- och utbildningsnämnden, vilket innebär att avsnittet <i>Kommunstyrelsens skolansvar</i> stryks i § 9, samt att punkt 10 i § 10 stryks.	2018-01-01

STYRDOKUMENT

Förslag till reviderat

Reglemente för barn- och utbildningsnämnden

Beslutad när	2017-xx-xx, § xxx
Beslutad av	Kommunfullmäktige
Diarienummer	KSKF/2017:251
Ersätter	Det senast reviderade reglementet, beslutat av kommunfullmäktige den 18 maj 2017, § 158.
Gäller för	Barn- och utbildningsnämnden
Gäller fr o m	2018-01-01
Gäller t o m	Tillsvidare
Dokumentansvarig	Administrativa direktören, kommunledningskontoret
Uppföljning	Årligen.

Inledning

Utöver det gemensamma reglementet för Eskilstuna kommuns nämnder gäller detta reglemente för barn- och utbildningsnämnden.

Om kommunfullmäktige fattar beslut som avviker från vad som anges i detta reglemente ska kommunfullmäktiges beslut gälla istället för reglementet i den delen.

Verksamhetsområde

§ 1 Uppgifter enligt speciallagstiftning

Barn- och utbildningsnämnden fullgör kommunens uppgifter enligt skollagen inom det allmänna skolväsendet gällande förskola, fritidshem, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola, utom de uppgifter som enligt kommunfullmäktiges beslut fullgörs av kommunstyrelsen och stadsbyggnadsnämnden.

Barn- och utbildningsnämnden fullgör de uppgifter som ankommer på vårdgivaren för den medicinska och psykologiska delen av elevhälsan i kommunal förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola.

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för kommunens uppgifter enligt 29 kapitlet 9 § skollagen (kommunernas aktivitetsansvar för ungdomar).

§ 2 Övriga uppgifter

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för:

1. kommunens ungdomsmottagning.
2. medicinsk, pedagogisk samt psykologisk konsultfunktion avseende barn och ungdomar inom det allmänna skolväsendet.
3. utförandet av insatser för barn och unga med beslut enligt lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade (LSS).
Kommunens ansvar för myndighetsutövning enligt LSS fullgörs av vård- och omsorgsnämnden.
4. Kostverksamheten inom nämndens verksamhetsområde, samt kommunens samlade kostverksamhet i Torshälla.

§ 3 Delegation från kommunfullmäktige

Barn- och utbildningsnämnden ska besluta i ärenden om:

1. Indelning i geografiska upptagningsområden för de kommunala grundskolorna.
2. Individuellt utformade och riktade beslut gällande utbetalning av bidragsbelopp avseende fristående förskolor och skolor.

Ändringshistorik

Datum	§	Dnr	Beslut	Ikraftträdande
2017-05-18	158	KSKF/2017:251	<p>Barn- och utbildningsnämnden övertar ansvar för skolverksamhet (§ 1) och hela den samlade kostverksamheten från Torshälla stads nämnd (§ 2).</p> <p>Det tydliggörs att barn- och utbildningsnämnden har rätt att fatta beslut om kommunens indelning i geografiska upptagningsområden för de kommunala grundskolorna.</p>	2017-06-01
2017-12-14	xxx	KSKF/2017:xxx	<p>Barn- och utbildningsnämnden övertar ansvar för skolverksamhet från kommunstyrelsen.</p> <p>Barn- och utbildningsnämnden övertar rätten att fatta individuellt utformade och riktade beslut gällande utbetalning av bidragsbelopp avseende fristående förskolor och skolor, vilken tidigare var delegerad till kommunstyrelsen (§ 3 punkt 2).</p>	2018-01-01

Kommunstyrelsens ansvar för skolverksamhet

Inledning

Den 1 januari 2013 inrättades en lokal utbildningsinspektion på kommunstyrelsen för att kommunen bättre skulle leva upp till det strategiska målet om höjd utbildningsnivå för alla barn, elever och studerande i Eskilstuna kommun, samt utveckla roller och spelregler inom organisationen för att skapa likvärdiga villkor på en konkurrensutsatt arena där elever och föräldrar väljer förskola och skola. (KSKF/2012:128)

Syftet var att

- tydliggöra kommunstyrelsens ansvar för skolan och skolutvecklingen i Eskilstuna kommun
- renodla framför allt barn- och utbildningsnämndens/förvaltningens roll och uppgifter
- ge de fristående förskole- och skolenheterna en tydlig samverkanskanal.

Förändringen finansierades genom justering av nämndernas ramar. Uppdraget för den lokala skolinspektionen skulle omfatta bland annat regelbunden tillsyn, samarbete, yttranden över ansökningar om att få starta fristående verksamhet, granskade och stödjande roll, redovisa kvalitetsläget och bistå med sakkunskap. Den 26 maj 2015 inrättades även ett utbildningsutskott med uppdraget att följa utvecklingen inom utbildningsområdet genom den lokala utbildningsinspektionen.

Den 1 januari 2015 fördes även ansvaret för hantering och beslut av tilläggsbelopp över till kommunstyrelsen för att få ett mer likvärdigt system för kommunala såväl som fristående skolor. Tilläggsbelopp avser ersättning för extraordinära stödåtgärder för barn och unga i behov av särskilt stöd. Beslut om tilläggsbelopp delegerades till utbildningsinspektörerna.

Under våren 2017 gjordes en utredning av hanteringen och modellen för tilläggsbelopp. Det kan resultera i att kommunfullmäktige under hösten beslutar att föra över hanteringen av tilläggsbelopp till barn- och utbildningsnämnden från och med den 1 januari 2018 för såväl fristående som kommunala verksamheter. Därtill kommer det att beslutas om nya kriterier. (KSKF/2017:144)

Flytt av nämndansvar för tilläggsbelopp har genererat en diskussion om kommunstyrelsens hela ansvar för utbildning. Utbildningsinspektionens

uppdrag består av flera delar och frågan är om utbildningsinspektionen som helhet ska föras över till barn – och utbildningsnämnden eller enbart hanteringen av tilläggsbelopp.

Konsult och uppdrag har fått uppdraget att bistå kommunledningskontoret med utredning i frågan. I följande rapport beskrivs nuvarande organisation och uppdrag samt förslag på förändring av kommunstyrelsens ansvar.

Syfte

En utredning av kommunstyrelsens ansvar för utbildning har genomförts i syfte att föreslå en förändrad ansvarsfördelning mellan kommunstyrelsen och barn – och utbildningsnämnden.

Metod

Utredningen har i första hand tagit del av tidigare utvärderingar och förarbeten både vad gäller hanteringen av tilläggsbelopp men även kommunstyrelsens hela ansvar. Dialog har förts med utbildningsutskottet. Kompletterande intervjuer har gjorts med nyckelfunktioner inom utbildningsområdet både kommunledningskontoret och barn- och utbildningsförvaltningen.

2. Nulägesbeskrivning

2.1 Den lokala utbildningsinspektionen

Inrättandet av en lokal utbildningsinspektion var en del av metodiken för att leva upp till kommunens strategiska mål, höjd utbildningsnivå, och för att markera ett helhetsansvar för alla barn, elever och studerande i Eskilstuna kommun. (KSKF/2012:128)

Eskilstuna kommun ansågs då behöva utveckla och förändra roller och spelregler inom organisationen för att skapa likvärdiga villkor och ökad tydlighet på en konkurrensutsatt arena där elever och föräldrar väljer förskola och skola. Den kommunala skolan behövde utrymme att lägga fokus på den egna verksamheten för att kunna planera och konkurrera på likvärdiga villkor. En annan viktig fråga var att säkerställa likvärdighet gentemot fristående förskolor och skolor, vid till exempel etableringar och beslut om bidragsnivåer.

Ett viktigt syfte med en lokal utbildningsinspektion var också att etablera goda relationer till de fristående verksamheterna. Bedömning då var att detta gjordes bäst av en neutral part på kommunledningskontoret. Det samordnade ansvaret fanns tidigare hos barn- och utbildningsnämnden. Utöver ansvaret för den kommunala skolan inom det geografiska området Eskilstuna ansvarade nämnden även för att utge bidrag till fristående skolor, yttranden

över ansökningar om etableringar av friskolor samt för tillsynen över förskolor.

Vid tidpunkten för inrättandet av funktionen fanns 32 huvudmän som bedrev för-, grund- eller gymnasieskola i Eskilstuna kommun. I dagsläget, september 2017, finns det 30 fristående förskolor/ pedagogisk omsorg för barn i förskoleåldern, 5 fristående grundskolor och 4 annan pedagogisk omsorg för barn i skolåldern samt 4 fristående gymnasieskolor.

Den lokala utbildningsinspektörsfunktionens uppdrag (enligt beslut (KSKF/2012:128).

Gentemot fristående förskolor och skolor

- genomför regelbunden tillsyn av de fristående förskolorna och fritidshemmen och särskild tillsyn på förekommen anledning
- insyn i fristående skolor
- skapa förtroendefullt samarbete med de fristående förskolor och skolorna
- i samråd med berörd/a nämnd/er skriva fram förslag till yttrande till kommunfullmäktige vid ansökan om att få starta en fristående skola
- beslut om godkännande av huvudman på delegation.
- i samråd med berörd nämnd skriva fram förslag till beslut i kommunstyrelsen vid ansökan om att få godkännande och rätt till bidrag för fristående förskola samt pedagogisk omsorg.
- bereda överklagandeärenden som hänför sig till förvaltningsdomstolen i ärenden som berör förhållandet mellan fristående verksamheter och Eskilstuna kommun
- bereder inför beslut om skolpeng och eventuellt tilläggsbelopp till samtliga fristående verksamheter inom kommunen

Gentemot kommunala verksamheterna

- ha en granskande och stödjande roll i förhållande till de egna verksamheterna, hur denna ska utföras avgörs efter samråd med berörd förvaltningsledning
- är sakkunnig i utbildningsfrågor i förhållande till sitt arbetsområde

Gemensamt för fristående och kommunala förskolor och skolor

- har ett särskilt uppdrag att granska säkerställa att likvärdighet uppnås beträffande de ekonomiska förutsättningarna oberoende av huvudman
- ska årligen redovisa kvalitetsläget för Eskilstuna som utbildningsort för alla verksamheter oavsett huvudman
- har en koordinerande roll mellan utbildningsverksamheter inom arbetsmarknads- och familjenämnden, barn- och utbildningsnämnden, Torshälla stads nämnd, självstyrande enheter och fristående verksamheter.
- Klagomål/synpunkter och frågor från bland annat föräldrar, tas emot och hänvisas.

- bereder ärenden till Kommunstyrelsen i alla frågor med koppling till utbildningsprocessen

Den nya funktionen placerades under kommunledningskontoret, enheten för demokrati och välfärd.

I samband med beslutet justerades nämndernas ramar för att finansiera den lokala utbildningsinspektionen. Barn- och utbildningsnämnden fick en ramminskning med 900 000 kronor, Torshälla stads nämnd 200 000 och arbetsmarknads- och familjeförvaltningen 100 000 kronor. Utöver detta fick kommunstyrelsen 1 100 000 i kostnadstäckning för utbildningsinspektörsfunktionen.

Den nya resursfördelningsmodellen skulle också underlätta fördelningen till fristående förskolor och grundskolor vilket borde innebära en effektivare hantering. Under de senaste åren har fokus för utbildningsinspektionen varit att säkra kommunens resursfördelningsmodell till skolan utifrån lagen om bidrag på lika villkor. Det har varit ett omfattande arbete som har resulterat i att delar av de tidigare anslagsfinansierade enheterna (även kallade fria nyttigheter) har lagts ned och medlen omfördelats till grundbelopp och ansökningsbart tilläggsbelopp med målet att skapa ett transparent och rättssäkert system som lever upp till lagen. Vidare har Eskilstuna kommuns beslut om bidrag till fristående skolor varit föremål för rättslig prövning vid ett flertal tillfällen under åren. Eskilstuna kommun har idag en rad andra pågående rättsfall där kommunens beslut är under granskning som hanteras av utbildningsinspektionen i samarbete med stadsjurist.

Den lokala utbildningsinspektionen har varit föremål för tidigare utredningar. I översynen av kommunens nämnd- och förvaltningsorganisation 2014 (KSKF/2014:107) framfördes fördelar med den neutrala placeringen vilken gav barn och utbildningsnämnden möjlighet att koncentrera sig utveckling av den egna verksamheten. I en översyn 2015 framfördes liknande synpunkter om att utbildningsinspektionen även fortsättningsvis bör ha en central placering.

Sedan 2013 har en ny resursfördelningsmodell införts och etablerade fristående förskolor och skolor ses idag som etablerade utförare av utbildning. Det finns därför anledning att ompröva tidigare ställningstaganden.

2.2 Utbildningsutskottet

Den 26 maj 2015 inrättades även ett utbildningsutskott för att stärka den politiska styrningen inom utbildningsområdet. Uppdraget var att:

- genom utbildningsinspektion följa upp de samlade resultaten från samtliga skolhuvudmän.
- följa upp kommunens modell för resurshantering.
- främja samverkan mellan skolhuvudmännen.
- följa upp skolhuvudmännens kvalitetsarbete

- följa kommunens samverkan med högskolan.
- följa utvecklingen av kompetensmatchning gentemot näringslivet.
- fatta beslut i de ärendegrupper som har delegerats till utskottet.

2.3 Tilläggsbelopp för särskilt stöd

Eskilstuna kommun har idag en modell för hantering av tilläggsbelopp där ansvaret ligger på kommunstyrelsen och hanteras av utbildningsinspektionen på kommunledningskontoret. I detta ingår bedömning, beslut och administrering. En förändring är föreslagen från och med 1 januari 2018 där barn- och utbildningsnämnden tar över ansvaret. (KSKF/2017:144)

Enligt skollagen ska tilläggsbelopp lämnas för barn och elever som har omfattande behov av särskilt stöd. Tilläggsbeloppet ska vara direkt kopplat till en enskild och avser ersättning för extraordinära stödåtgärder som inte har koppling till den ordinarie undervisningen.

Tilläggsbelopp kan beviljas för;

1. **Modersmålsundervisning**
2. **Särskilt stöd**
3. **Lovskola (från och med 1 augusti 2017)**

Under 2016 behandlades totalt 471 ansökningar, varav 319 beviljades helt eller delvis och motsvarade 63,5 miljoner kronor. Stora variatorer för erhållet tilläggsbelopp mellan förskolor och skolor förekommer.

Beslut om tilläggsbelopp fattas av utbildningsinspektörer på delegation av kommunstyrelsen, men en förändring är föreslagen. Hanteringen av tilläggsbelopp har kommit att bli mycket omfattande jämfört med intentionen och utbildningsinspektionen har haft mycket liten tid för utbildningsinspektionens kärnuppdrag, det vill säga regelbunden tillsyn, samarbete, yttranden, granska och stödja, redovisa kvalitetläget och så vidare.

Behovet av särskilt stöd i förskolor och skolor är stort. Idag motsvarar inte beviljade ansökningar avsatt budget och det finns ett behov av att ta fram kriterier och beskrivningar av vilka behov som ska prioriteras. Förslag på nya kriterier för att erhålla tilläggsbelopp har tagits fram av skolinspektionen som behandlades på kommunstyrelsen den 7 november.

Sammanfattningsvis konstateras av nuvarande modell för hantering av tilläggsbelopp saknar tydliga kriterier för bedömning och det är svårt i nuvarande modell att få till kostnadskontroll och förutsägbarhet i rådande modell.

Utredningen visade även på att Eskilstuna kommuns kriterier för bedömning av barnets/elevens behov, är generösare än lagstiftningens intentioner och även jämfört mot andra kommuner. Utredningen resulterade i ett beslut i kommunstyrelsen den 7 november att flytta över ansvaret för hanteringen till barn- och utbildningsnämnden och revidera kriterierna.

Den förändring som nu är föreslagen innebär att hanteringen av tilläggsbelopp lyfts bort från kommunstyrelsens ansvar och således utbildningsinspektionen. Det finns därför skäl att även se över helheten vad gäller kommunstyrelsens ansvar.

3. För- och nackdelar med nuvarande ansvarsfördelning

En lokal utbildningsinspektion inrättade på kommunstyrelsen för att kommunen bättre skulle leva upp till det strategiska målet om höjd utbildningsnivå för alla barn, elever och studerande i Eskilstuna kommun, samt utveckla roller och spelregler inom organisationen för att skapa likvärdiga villkor på en konkurrensutsatt arena där elever och föräldrar väljer förskola och skola. Nedan beskrivs för- och nackdelar med att kommunstyrelsen via utbildningsinspektionen har ansvar för utbildningsfrågor.

Fördelar

- En utbildningsinspektion placerad under kommunstyrelsen är neutral vilket underlättar den granskande och stödjande rollen i relation till utförare av utbildning. En risk med en flytt är att ambitionen med intern granskning och helhetssyn går förlorad.
- Idag har de fristående skolverksamheterna en tydlig ingång till kommunen vilket har haft flera positiva effekter. Nuvarande organisation upplevs underlätta dialogen med fristående förskolor och skolor. Bland annat blir det tydligt vilka frågor som är gemensamma för de fristående verksamheterna.
- Genom utbildningsinspektionen har det byggts upp en kompetens hos kommunstyrelsen kring frågor som rör fristående verksamheter och som är mycket värdefull i arbetet med att skapa ett förtroendefullt samarbete.
- Det finns idag en ingång och samlad kompetens som arbetar med att hantera alla pågående tvister.

Nackdelar

- Arbetet med resursfördelningsmodellen och hantering av tilläggsbelopp har tagit stor del av utbildningsinspektionens resurser i anspråk. Arbetet med insyn i de fristående verksamheterna och kommunens egna verksamheter har fått stå tillbaka. Likaså har den granskande och stödjande rollen i förhållande till de egna verksamheterna fått mycket begränsat utrymme. Föreslagen förändring av hantering tilläggsbelopp kommer att renodla rollen som utbildningsinspektör.
- Det finns ett organisatoriskt avstånd till övrig utbildningsverksamhet och utveckling inom utbildningsområdet.
- Det finns ett stort behov av att renodla rollen för den lokala utbildningsinspektionen.

- Det finns en stor sårbarhet i att ha utbildningsinspektionen organiserad under kommunstyrelsen då övrig sakkunskap inom utbildningsområdet finns under barn- och utbildningsnämnden.
- Det tudelade ansvaret mellan kommunstyrelsen och barn- och utbildningsnämnden skapar en otydlighet både intern och externt. Det upplevs även finnas ett organisatoriskt avstånd som försvårar dialog och kommunikation.
- Kommunstyrelsens ansvar för utbildning genom en utbildningsinspektion har gjort att barn- och utbildningsnämndens främsta fokus är den egna verksamheten på en konkurrensutsatt arena. Barn och utbildningsnämndens uppdrag gentemot de fristående verksamheterna behöver förbättras. I dagsläget är nämndens främsta fokus den egna verksamheten. Det finns ett värde att nämnden framledes arbetar för alla barn och elever Eskilstuna oaktat utövare.

4. Förslag på förändrad ansvarsfördelning

Utredningen har behandlat kommunstyrelsens hela ansvar för utbildning.

En förändring av hela ansvaret för utbildningsinspektionens verksamhet från kommunstyrelsen till barn- och utbildningsnämnden kräver ett förändrat uppdrag för kommunstyrelsens totala skolansvar. Det innebär även en flytt av det politiska ansvaret liksom en förändring av nuvarande utbildningsutskott. Flytt av utbildningsinspektionen från kommunstyrelsen skulle innebära att barn och utbildningsnämnden tillförs ansvar för;

- regelbunden tillsyn av de fristående förskolorna och fritidshemmen och särskild tillsyn på förekommen anledning
- att skapa förtroendefullt samarbete med de fristående förskolor och skolorna
- att i samråd med berörd/a nämnd/er skriva fram förslag till yttrande till kommunfullmäktige vid ansökan om att få starta en fristående skola
- att i samråd med berörd nämnd skriva fram förslag till beslut i barn – och utbildningsnämnden vid ansökan om att få godkännande och rätt till bidrag för fristående förskola och pedagogisk omsorg.
- att bereda överklagandeärenden som hänför sig till förvaltningsdomstolen i ärenden som berör förhållandet mellan fristående verksamheter och Eskilstuna kommun
- att bereda beslut om skolpeng och eventuellt tilläggsbelopp till samtliga fristående verksamheter inom kommunen
- att ha en granskande och stödjande roll i förhållande till de egna verksamheterna, hur denna ska utföras avgörs efter samråd med berörd förvaltningsledning
- att vara är sakkunnig i utbildningsfrågor i förhållande till sitt arbetsområde
- att granska säkerställa att likvärdighet uppnås beträffande de ekonomiska förutsättningarna oberoende av huvudman
- att årligen redovisa kvalitetsläget för Eskilstuna som utbildningsort för alla verksamheter oavsett huvudman
- att ha en koordinerande roll mellan utbildningsverksamheter inom arbetsmarknads- och familjenämnden, barn- och utbildningsnämnden, självstyrande enheter och fristående verksamheter.

Utbildningsinspektionen motsvarar idag 1 åa som med fördel organiseras för att säkerställa fortsatt neutralitet gentemot alla fristående verksamheter.

Det politiska ansvaret och utbildningsinspektionens verksamheten hålls med fördel ihop som en helhet under en nämnd.

Det utbildningsutskott som idag är knutet till kommunstyrelsen och utbildningsinspektionen behöver omprövas. Detta mot Barn- och utbildningsnämnden har idag tre skolutskott, förskoleutskott, grundskoleutskott och ett gymnasieutskott. Det finns däremot anledning att till nästa mandatperiod se över den politiska organisationen och eventuellt avveckla utbildningsutskottet.

4.3 Rekommendation

Utredningens samlande bedömning utifrån för- och nackdelar med nuvarande ansvarsfördelning är att det finns anledning att förändra kommunstyrelsens totala skolansvar. Både för att tydliggöra barn- och utbildningsnämndens ansvar för utbildningsfrågor samt vidga nämndens uppdrag utanför den egna skolverksamheten.

4.4 Konsekvensbeskrivning

Förslag till förändring innebär att hela ansvaret för den lokala utbildningsinspektionen förs över till barn – och utbildningsnämnden med placering hos förvaltningschef för att svara upp mot krav om likvärdighet och neutralitet. Resurser motsvarade 800 000 kr förs över till barn – och utbildningsnämnden från kommunstyrelsen. Förändringen föreslås till den 1 januari 2018.